

**6Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Sesiunea noiembrie 2023 - martie 2024**

Comisia de evaluare pentru Secția a II-a Civilă

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 14 alin. (8) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, în urma evaluării hotărârilor judecătorești redactate de către candidat:

CANDIDAT: 1015

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești redactate de către candidat, transmise în condițiile art. 12 alin. (8) din Regulamentul de concurs;
- 10 hotărâri judecătorești redactate de către candidat, conform art. 5 alin. (7) din Regulamentul de concurs;
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare, conform art. 14 alin. (6) din Regulamentul de concurs: nu este cazul;
- sesizări sau observații în legătură cu cele 30 de hotărâri judecătorești mai sus menționate, care se referă la criteriile de evaluare, primite din partea opiniei publice conform art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs: nu este cazul.

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

- a) Explicații solicitate candidatului: nu este cazul;
- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: nu este cazul;
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului: nu este cazul.

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, care se referă la criteriile de evaluare: nu este cazul;
- b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs: nu este cazul;
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice: nu este cazul.

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitatea de analiză și sinteză

Punctaj acordat – 8,50 puncte

Motivare:

O caracteristică importantă a hotărârilor judecătorești redactate de candidat este conciziunea. Acestea au un ridicat nivel sintetic și analitic, fiind evidentă abilitatea și preocuparea constantă a candidatului pentru a surprinde aspectele cu adevărat relevante ale procesului și pentru a le transpune, de o manieră cât mai adecvată, într-o motivare accesibilă chiar și pentru un cititor fără pregătire juridică.

Candidatul are capacitatea de a identifica problematica juridică utilă în planul soluționării cauzelor deduse judecății, redând-o corespunzător în corpul considerentelor, aspect care denotă, în afara oricăror ambivalențe, faptul că acesta deține calitățile necesare pentru înfăptuirea unui act de justiție de calitate, fundamentat pe o argumentație juridică bine identificată și prezentată. Această aptitudine este cu atât mai relevantă cu cât, în cvasimajoritatea cauzelor, problematica dedusă judecății este una complexă, care presupune analiza unor multiple chestiuni de drept, candidatul reușind identificarea și dezlegarea acestora prin evidențierea aspectelor esențiale, prezentate, de regulă, foarte sintetic dar, în același timp, clar și convingător, repere care conturează un stil de motivare concis.

Aceste caracteristici pozitive în planul capacităților de analiză și sinteză ale candidatului sunt, prin excelență, proprii motivării soluției pronunțate în calea de atac instrumentată. Astfel, candidatul dezvoltă raționamente și oferă argumente juridice convingătoare în susținerea propriei soluții adoptate în cadrul instanței de control judiciar, realizând încadrarea adecvată și răspunzând motivelor de apel/recurs, precum și apărărilor invocate, deținând capacitatea de a grupa argumentele, atunci când este cazul, pentru a răspunde printr-un considerent comun, dar care acoperă problematica juridică disputată.

Se remarcă atenția constantă a candidatului pentru soluționarea cu prioritate a excepțiilor procesuale (hotărârile nr. 3, 5, 6, 8 și 9 depuse de candidat și hotărârile nr. 3, 17 și 25 selectate de Comisie), pentru structurarea riguroasă a propriei motivări (hotărârile nr. 5 și 8 depuse de candidat), pentru respectarea limitelor rejudecării (hotărârea nr. 7 depusă de candidat).

În ceea ce privește însă prezentarea considerentelor hotărârilor atacate, a criticilor și apărărilor invocate de părțile litigante și, în general, a parcursului procesual al cauzelor, candidatul alege să nu realizeze un efort de sinteză, preferând preluări ample ale acestora, insuficient sistematizate (hotărârile nr. 1, 7 și 9 depuse de candidat și hotărârile nr. 4, 7, 8, 13, 14, 20, 21 și 26 selectate de Comisie). Aceeași este uneori situația și cu privire la prezentarea susținerilor părților cu ocazia dezbaterilor asupra căilor de atac deduse judecății, expuse excesiv de detaliat în practicele deciziilor pronunțate de acesta (hotărârile nr. 5 și 8 depuse de candidat și hotărârile nr. 3 și 25 selectate de Comisie). În acest context, apare relevantă și împrejurarea neacordării eficienței prevederilor derogatorii ale art. 499 C.proc.civ., referitoare la conținutul hotărârii pronunțate în recurs (hotărârile nr. 4 și 6 depuse de candidat și hotărârile nr. 6, 11, 12, 17, 18, 24 și 30 selectate de Comisie). Aceste aspecte generează un dezechilibru sub aspect formal, cantitativ, al conținutului de ansamblu al hotărârilor. Discrepanța structurală relevată apare mai pregnantă în situațiile în care raționamentul propriu este extrem de concentrat (hotărârile nr. 8, 10, 11, 18 și 19 selectate de către Comisie).

b) Coerența în exprimare

Punctaj acordat – 8,50 puncte

Motivare:

Calitatea hotărârilor judecătorești redactate de candidat este asigurată nu numai de rigoarea lor analitică și stilul sintetic al acestora, ci și de faptul că, atât prin conținutul lor propriu-zis, cât și prin maniera de prezentare, considerentele care susțin soluția pronunțată se caracterizează printr-o coerență ridicată.

Succesiunea argumentelor invocate în susținerea soluției este, de regulă, bine aleasă, legătura dintre acestea fiind vizibilă, astfel că, privită în integralitatea sa, motivarea constituie un ansamblu unitar, coerent structurat. În consecință, impresia creată este una de echilibru și unitate a demonstrației juridice, raționamentele utilizate susținându-se unele pe altele și, finalmente, soluția pronunțată.

Abordarea de către candidat a unui stil propriu de motivare, caracterizat printr-o concizie ridicată și sistematizare corespunzătoare a argumentelor și contraargumentelor reținute/înlăturate, este de natură a da coerență și valoare juridică considerentelor, facilitând înțelegerea problematicii juridice în ansamblu, precum și a rațiunilor pentru care a fost preferată adoptarea unei anumite soluții.

În cuprinsul hotărârilor redactate de candidat, nu se regăsesc alegații lipsite de coerență, indiferent de întinderea considerentelor.

Sunt rare situațiile în care o vigență mai redusă a candidatului conduce la o oarecare confuzie în exprimare (de exemplu, în hotărârea nr. 6 depusă de candidat, după ce în practica sa acesteia se vorbește despre „*soluționarea cererii de recurs*”, în considerente se menționează că instanța deliberează „*asupra apelului*”, continuându-se cu o analiză specifică căii de atac a recursului, respinsă finalmente prin dispozitiv).

De asemenea, există situații în care coerența de ansamblu a hotărârilor este, într-o oarecare măsură, afectată, datorită preluărilor integrale la care candidatul recurge cu ocazia redării parcursului procesual, după cum s-a arătat în precedent.

Neprecizarea poziției procesuale a intimaților, generată de lipsa mențiunii în corpul considerentelor a depunerii/nedepunerii de către aceștia a întâmpinării, deși aptă să afecteze calitatea și coerența hotărârii, reprezintă numai un caz izolat (hotărârea nr. 22, pagina 5, selectată de către Comisie).

c) Argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat – 9,00 puncte

Motivare:

Ca regulă generală, hotărârile judecătorești redactate de candidat se remarcă prin claritate, motivele ce susțin soluția fiind prezentate într-o manieră caracterizată prin rigoare și limpezime logică, de natură să configureze personalitatea profesională a acestuia. Candidatul frazează cu ușurință, argumentația curgând firesc și alcătuind un ansamblu unitar, concis, înzestrat cu forță persuasivă.

Limbajul întrebuițat este accesibil destinatarilor hotărârii, inclusiv celor fără pregătire juridică, rigoarea ce-i este specifică neconstituind un obstacol în înțelegerea lui. Astfel, candidatul conciliază, cu echilibru și moderație, exigențele caracteristice unui limbaj tehnic, cu cele vizând accesibilitatea hotărârii.

Este evidentă preocuparea candidatului de a răspunde analitic motivelor pentru care căile de atac au fost exercitate, precum și apărărilor formulate, inclusiv excepțiilor procesuale invocate. Demersul este favorizat de o bună capacitate argumentativă, ca și de fructificarea cunoștințelor de specialitate acumulate. Astfel, asistăm la motivări convingătoare, apte să genereze încredere în calitatea actului de justiție îndeplinit, respectiv în legalitatea și temeinicia hotărârilor pronunțate.

După cum s-a arătat însă, prezentarea uneori mai puțin atentă a parcursului procesual al cauzei, concretizată în sintetizarea insuficientă a cererilor de chemare în judecată, întâmpinărilor, considerentelor hotărârilor atacate, motivelor de apel/recurs, afectează, într-o oarecare măsură, unitatea calitativă a hotărârii în ansamblul său. În schimb, motivarea propriei soluții adoptate, în unele situații extrem de concisă, răspunde standardelor profesionale de exigență.

d) Încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

Punctaj acordat – 9,00 puncte

Motivare:

Candidatul motivează concis și riguros, preocupat să răspundă cererilor și apărărilor părților. Este evidentă aplecarea acestuia pentru realizarea unui act de justiție de calitate, întemeiat pe identificarea și analiza aspectelor esențiale ale judecății, precum și pe justificarea clară și coerentă a hotărârilor.

Argumentația folosită include, după caz, referiri la probele administrate - astfel încât temeiul factual al hotărârii să fie configurat cât mai convingător -, și la dispozițiile legale sau principiile și regulile de drept aplicabile. Când candidatul face referire la acestea din urmă, procedează, de regulă, la o prezentare și explicitare a lor, astfel încât părțile să poată înțelege în ce constă regula sau principiul de drept care se aplică.

Referirile la dispozițiile legale incidente sunt și ele realizate cu rigoare și atenție, fiind îndeajuns de evidentă intenția de a convinge părțile cu privire la justetea argumentației instanței. În ceea ce privește maniera în care candidatul se raportează la probele administrate, Comisia constată că, de regulă, referirile sunt îndeajuns de complete și lămuritoare, fiind indicate, în concret și coroborat, probele în temeiul cărora a fost reținută o anumită situație de fapt.

Comisia subliniază însă faptul că, există și situații în care candidatul omite să menționeze temeiul de drept al hotărârii adoptate în calea de atac dedusă spre soluționare (hotărârile nr. 2 și 6 depuse de candidat și hotărârile nr. 12 și 29 selectate de către Comisie).

e) argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice

Punctaj acordat - 9,50 puncte

Motivare:

Argumentația care susține soluția expusă în dispozitiv este, în mod obișnuit, concisă și bine condusă de către candidat, existând un fir logic al expunerii care permite înțelegerea motivelor de fapt și de drept avute în vedere de către instanță la pronunțarea hotărârii. Considerentele au suficientă coerență și claritate, fiind accesibile și persoanelor fără pregătire juridică. Expunerea argumentelor are claritate și datorită faptului că limbajul folosit nu este unul excesiv de tehnic, candidatul reușind să găsească, după cum s-a arătat deja, un echilibru între exigența folosirii unui limbaj juridic specific și aceea de a asigura comprehensibilitatea hotărârii.

Coerența și claritatea din punct de vedere al logicii juridice, ce caracterizează cvasitotalitatea raționamentelor realizate de candidat în cuprinsul hotărârilor, sunt de natură să faciliteze înțelegerea

silogismelor judiciare, chiar și atunci când problematica procesului este complexă, iar cererile și apărările părților numeroase.

Claritatea logicii juridice expuse de candidat este potențată prin stilul propriu de motivare, caracterizat printr-o brevităte crescută, prin încadrarea, de regulă, a criticilor invocate prin memoriul de recurs în motivele de nelegalitate prevăzute strict de legiuitor, cu înlăturarea celor de netemeinicie; printr-o structurare judicioasă a motivelor și apărărilor invocate, cu evidențierea clară a chestiunii de drept esențiale de care depinde soluționarea litigiului (hotărârile nr. 4, 5, 6 și 8 depuse de candidat și hotărârile nr. 6, 12 și 30 selectate de către Comisie).

f) Evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Punctaj acordat – 9,00 puncte

Motivare:

Sub rezerva prezentării ample a parcursului procesual al cauzei sau a motivelor de apel/recurs, ori a întâmpinărilor, în cazul cărora, așa cum s-a arătat în precedent, candidatul uzează, de regulă, de preluări insuficient sintetizate, motivarea propriu-zisă a soluției pronunțate de candidat este deosebit de concisă și riguroasă, acesta dovedind o bună capacitate de a decela aspectele cu adevărat utile în plan juridic și de a înlătura aspectele lipsite de relevanță sau străine de problematica procesului.

Chiar și în ipoteza în care părțile invocă unele aspecte sau chestiuni lipsite de utilitate procesuală, candidatul reușește identificarea acelor care prezintă relevanță reală pentru soluționarea cauzei, concentrându-și argumentația asupra lor.

Comisia reiterează faptul că elementele de conținut ale argumentației întrebuintate de candidat evidențiază calitățile sale profesionale; împrejurarea că acesta reușește să surprindă aspectele care prezintă însemnătate procesuală, dovedește că înțelege și stăpânește chestiunile esențiale ale judecății și tehnica motivării.

Nu poate trece însă neobservat, dezechilibrul care există între prezentarea pe larg a conținutului cererilor, întâmpinărilor, ori a considerentelor hotărârilor atacate, chiar a concluziilor părților cu ocazia dezbaterilor, pe de o parte, și caracterul concis, redus la problematica relevantă în cauză, al argumentației care susține propria soluție pronunțată, pe de altă parte.

g) Redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare

Punctaj acordat – 9,50 puncte

Motivare:

O caracteristică a hotărârilor pronunțate de candidat este aceea că dispozitivul acestora este redactat într-o manieră clară, precisă și concisă, facilitând, atunci când împrejurările o impun, punerea în executare a statuărilor instanței, inclusiv sub aspectul cheltuielilor de judecată. Acest aspect se remarcă mai pregnant în cazul unor dispozitive mai complexe, pronunțate în situația evocării fondului cauzei în calea de atac (hotărârile nr. 4, 17 și 26 selectate de către Comisie).

Comisia remarcă însă faptul că există și situații în care acuratețea dispozitivului este afectată prin omisiunea candidatului de a indica instanța la care se depune eventuala cerere pentru exercitarea căii de

atac menționate, potrivit prevederilor art. 425 alin. (3) teza a II a C.proc.civ. (hotărârile nr. 5 și 7 depuse de candidat și hotărârea nr. 14 selectată de către Comisie).

h) Analiza și interpretarea probelor administrate

Punctaj acordat – 10 puncte

Motivare:

Examinarea hotărârilor judecătorești redactate de candidat impune concluzia că, în activitatea de judecată, acesta înțelege însemnătatea analizării și interpretării atente a probelor administrate, ca o condiție a aflării adevărului în cauză și, deci, a pronunțării unei hotărâri legale și temeinice, cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil. Totodată, candidatul înțelege faptul că forța persuasivă a hotărârii judecătorești, credibilitatea și acceptarea acesteia de către societate fac necesară, inclusiv, menționarea atentă în considerente a probelor pe care instanța le-a avut în vedere la adoptarea sa, precum și, atunci când este cazul, a motivelor pentru care unele probe au fost înlăturate ca nefiind relevante din perspectiva problematicii procesuale.

i) Modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul;

Punctaj acordat – 10 puncte

Motivare:

Candidatul dovedește o bună cunoaștere a jurisprudenței CCR, ÎCCJ, CEDO și CJUE, în considerentele hotărârilor pronunțate și redactate de acesta regăsindu-se, atunci când problematica juridică a cauzelor o impune, referiri la hotărârile relevante, inclusiv la cele pronunțate de către instanța supremă în mecanismele obligatorii de unificare jurisprudențială. Mai mult, referirile nu sunt formale, ci vizează conținutul de fond al dezlegărilor statuate, valorificate de o manieră corespunzătoare în soluționarea proceselor și în motivarea hotărârilor (hotărârile nr. 1, 3 și 4 depuse de candidat și hotărârile nr. 24 și 26 selectate de către Comisie).

j) respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor.

Punctaj acordat – 10 puncte

Motivare:

În perioada supusă atenției, au fost înregistrate unele hotărâri pentru care a fost depășit termenul legal de redactare, însă comisia notează că depășirile au fost nesemnificative; durata medie de soluționare a cauzelor de către candidat s-a încadrat într-un termen rezonabil, în condițiile în care acesta a îndeplinit și alte activități profesionale.

V. Punctaj total: 93,00 puncte

Data: 29 februarie 2024

Comisia de evaluare pentru Secția a II-a Civilă

Președinte:

Membru:

Membru:

